

Lausunnon antaminen Tahkoluoto Offshore Oy:n Tahkoluoto-Ulvila 400+110 kV voimajohtohankkeen YVA-selostuksesta VARELY/3096/2024

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 293
244/11.00.02/2024

Valmistelija

Kaupunkisuunnittelun johtaja Juha Virola, puh. 0400-134 718

Varsinais-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Ulvilan kaupunginhallitukselta lausuntoa Tahkoluoto Offshore Oy:n Tahkoluoto-Ulvila 400+110 kV voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta 17.11.2025 mennessä. Lisäksi on pyydetty varaamaan mm. ympäristönsuojelu-, maankäyttö-, terveydensuojelu- ja sosiaaliasioita käsitteleville lautakunnille tai viranhaltijoille tilaisuus antaa lausuntonsa asiasta.

YVA-selostus on hankkeesta vastaavan laatima asiakirja, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä yhtenäinen arvio niiden todennäköisistä merkittävistä ympäristövaikutuksista. Viranomaisilla on mahdollisuus antaa lausunto ja kansalaisilla sekä yhteisöillä esittää mielipide YVA-selostuksesta.

Tahkoluoto Offshore Oy suunnittelee 400+110 kV voimajohtoa Poriin ja Ulvilaan Porin Tahkoluodon ja Fingrid Oyj:n Ulvilan sähköaseman välille. Hanke liittyy Tahkoluodon meritulipuiston laajennukseen, jonka liittäminen kantaverkkoon vaatii sähkönsiirtoyhteyksien parantamista Tahkoluodon ja Ulvilan välillä. Voimajohtoreitille on nollavaihtoehdon lisäksi kaksi hankevaihtoehtoa VE1 ja VE2, joiden pituudet ovat noin 41 ja 37 kilometriä. Hankkeen YVA-menettelyssä arvioitavat vaihtoehdot on suunniteltu toteutettavaksi ilmajohtoina.

Hankkeen vaihtoehdot:

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Pohjoinen reitti. Uusi 400 + 110 kV voimajohto Tahkoluodosta Ulvilaan. Reitti kulkee Lampaluodon, Porin saaristotien, Ämttöön, Puodan ja Kellahden kautta. Välillä Kellahti-Ulvila VE1 kulkee samaa reittiä olemassa olevan 400 kV voimajohdon rinnalla. Reitillä on kahdeksan alavaihtoehtoa, joiden kohdalla tarkastellaan kussakin kahta rinnakkaista reittiä.

VE2: Eteläinen reitti. Uusi 400+110 kV voimajohto Tahkoluodosta Ulvilaan olemassa olevan 400 kV voimajohdon rinnalla. Reitti kulkee Lampaluodosta Kolpanlahden pohjoisosan halki Skuutviikiin ja edelleen Kellahteen ja siitä Ulvilaan. Reitillä on kolme alavaihtoehtoa, joiden kohdalla tarkastellaan kussakin rinnakkaista reittiä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä on laadittu luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen arviointi seuraavilla Natura-2000-verkoston alueilla:

- Kokemäenjoen suisto (FI0200079), Pori
- Pooskerin saaristo (FI0200076), Pori, Merikarvia
- Gummadooran saaristo (FI0200075), Pori, Merikarvia
- Kaasmakunmäki, (FI0200143), Ulvila

Ympäristövaikutusten arviointiselostus liitteineen ja kuulutukseen liittyvät materiaalit ovat luettavissa ympäristöhallinnon verkkosivuilla osoitteessa www.ymparisto.fi/tahkoluoto-ulvila-voimajohto-YVA. YVA-selostusta on esitelty avoimessa yleisötilaisuudessa 14.10.2025.

Porin Tahkoluodosta Ulvilan sähköasemalle Kaasmakkuun ulottuva voimajohtohanke sijoittuu noin 6,5 kilometrin matkalta Ulvilan kaupungin puolelle. Voimajohtoon on suunniteltu Ulvilassa sijoittuvan olemassa olevan Ulvila-Meri-Pori 400 kV voimajohtokäytävän yhteyteen nykyisen johtolinjan vierelle sen eteläpuolelle. Tämä tarkoittaa käytännössä olemassa olevan johtokäytävän leventämistä. Olemassa olevien voimajohtojen viereen sijoituessaan uuden voimajohtoon tilantarve on hieman pienempi verrattuna erilliseen uuteen johtokäytävään. Vaihtoehtojen VE1 ja VE2 voimajohtoreittilinjat ovat Ulvilan alueelle sijoittuvilta osiltaan keskenään samanlaisia, mutta molemmille reiteille on esitetty alavaihtoehto, joka kiertää Kotiniemen alueen haja-asutuskeskittymän hieman kauempaa etelän puolelta.

Suunnitellun voimajohtolinjauksen alueella ei ole voimassa yleis- tai asemakaavoja. Lähimmillään voimajohtolinja sijoittuu 1,4 kilometrin päähän Harjunpään asemakaava-alueista. Kaasmakun osayleiskaava on lähin yleiskaava noin 1,5 kilometrin etäisyydellä. Voimajohtolinjaus kuitenkin sijoittuu vireillä olevan Harjunpään aurinkovoimalan osayleiskaavan alueelle ja kaavan perustana olevan SAJM Holding Oy:n teollisen kokoluokan Harjunpään aurinkovoimalan hankealueelle.

Satakunnan maakuntakaavassa ja vaihemaakuntakaavoissa 1 ja 2 hankealueelle kohdistuu vain vähän kaavamääräysmerkintöjä tai aluevarauksia. Voimajohtolinjan kohdalle sijoittuu vain voimalinjan ja ohjeellisen voimalinjan merkinnät, arvokkaan kallioalueen merkinnät (ge2, Annankorpi-Aukeakallio ja Nokkoslevonkallio ym.) sekä energiahuollon alue (EN, Ulvilan muuntoasema). Voimajohtolinja kulkee lyhyen matkaa opetusmetsän (M") halki ja sivuaa Ruosniemen ulkoilualue (V). Linja sijoittuu Harjunpään taajaman ja Porin rajan välisellä alueella kaupunkikehittämisen kohdevyöhykkeelle (kk2). Ulvilan sähköasemalle liittyessään hanke sijoittuu vähäisessä määrin maisemallisesti tärkeälle alueelle (Harjunpäänjoen kulttuurimaisema) ja maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön alueelle (Harjunpään kylä ja kulttuurimaisema). Voimalinjoja koskevien merkintöjen perusteella hankkeen kohdalle on maakuntakaavassa osoitettu varaus uudelle voimajohtolinjalle, joka sijoittuu nykyisen Ulvila-Meri-Pori (Tahkoluoto) voimajohtokäytävän yhteyteen sen itä-/pohjoispuolelle. Tarve kantaverkon vahvistamiselle tällä kohtaa on siis tunnistettu maakuntatasolla jo aiemmin.

Hankealueen Ulvilan puolelle sijoittuvat kiinteistöt ovat yksityisomistuksessa. Hankealue on nykyisin maankäytöltään pääasiassa metsätalousaluetta ja vähäisemmässä määrin maatalousaluetta. Voimajohtolinjan välittömässä läheisyydessä sijaitsee kymmenen asuinrakennusta ja kaksi lomarakennusta.

Ulvilan kaupunginhallitus on lausunut hankkeen YVA-ohjelmasta 26.8.2024 § 198.

Ulvilan kaupungin 1.8.2025 voimaan tulleen hallintosäännön 22 § mukaan kaupunginhallitus päättää toimialaansa ja useaa toimialaa koskevien yhteistyötahojen pyytämien lausuntojen antamisesta.

Lausuntopyyntö ja kuulutus ovat oheismateriaalina.

LAUSUNTO

Kaupunginhallitus katsoo, että ympäristövaikutusten arviointiselostus on laadittu perusteellisesti ja asiantuntevasti. YVA-selostuksen laatineella työryhmällä on ollut riittävä asiantuntemus ja kokemus tehtävään. YVA-selostus selvityksineen antaa riittävät tiedot toiminnan vaikutuksista ja vaihtoehtoista. YVA-selostuksen liitteinä olevat kartat ovat riittävän selkeitä ja auttavat arvioimaan hankkeiden paikallisia vaikutuksia.

Ulvilan kaupunginhallitus on aiemmin lausunut hankkeen YVA-ohjelmasta (26.8.2024 § 198). Kaupunginhallitus pysyttää aiemman lausuntonsa, mutta esittää seuraavia tarkennuksia ja lisäyksiä aiemmin lausuttuun.

YVA-ohjelman yhteydessä esillä olleet reittivaihtoehdot ovat tarkentuneet myös Ulvilaan sijoittuvilta osiltaan. Reittisuunnittelua on tehty aktiivisessa vuorovaikutuksessa Ulvilan kaupunkikehityksen kanssa, reittisuunnittelua ja Harjunpään aurinkovoimalan osayleiskaavoitusta yhteensovittaen. Reittisuunnitelma noudattaa Harjunpään aurinkovoimalan osayleiskaavan aluevarauksia ja osayleiskaava omalta osaltaan mahdollistaa kyseisen uuden voimajohdon sijoittamisen kaava-alueelle ja sen liittämisen Ulvilan sähköasemalle. 400 kV johto liitetään asemalle sen pohjoispuolelta. 110 kV johto kierrätetään aseman länsipuolitse sen eteläpuolelle, josta se liitetään sähköasemalle sen kaakkoiskulmasta. Aseman pohjoispuolisille alueille on kaavassa osoitettu ohjeellisten uusien voimajohtojen sijaintien lisäksi ohjeelliset voimajohtojen alueet varmistamaan se, että tarpeelliset uusia voimajohtotarpeita palvelevat voimajohtoalueet säilyvät rakentamattomina. Aseman eteläpuolisella alueella uusien voimajohtojen sijoittamisen edellytykset on varmistettu osoittamalla alue M-1 alueeksi, jolla tulee varautua uusien voimajohtojen sijoittamiseen ja sähköasemaan liittämisen järjestelyihin. Kyseinen maa- ja metsätalouden harjoittamiseen varattu alue tulee säilyttää rakentamattomana. Fingrid on lausunut osayleiskaavaehdotuksesta, että se ei katso sähköaseman laajentamiseen varattua aluetta sähköaseman länsipuolella tarpeelliseksi. Hyväksyttäväksi menevässä osayleiskaavassa sähköaseman länsipuolelle ei täten enää esitetä sähköaseman laajentamisen reservialuetta, jollainen kuitenkin

edelleen säilyy aseman itäpuolella, hieman kaavaehdotuksesta pienennettynä.

Harjunpään aurinkovoimalan osayleiskaavan alueelle sijoittuvaan voimajohto-osuuteen kohdistuu kaavassa kolmessa kohtaa viheryhteystarvemerkinä, jonka kohdalla tulee vahvistaa liito-oravan siirtymäreiteiksi soveltuvia yhteyksiä. Yhteyksiä voidaan vahvistaa eri keinoin mm. hyödyntämällä maastonmuotoja ja voimajohtojen alle soveltuvaa puustoa/kasvillisuutta sekä toteuttamalla liito-oravan liikkumista tukevia rakennelmia. Kyseiset viheryhteystarvemerkin kohdat on pyritty sijoittamaan sellaisiin kohtiin, jossa alueen topografia ja kasvillisuus tukevat vahvistettavan viheryhteyden toteuttamismahdollisuuksia. Kaavaselostuksessa ja kaavan keskeisiin selvityksiin kuuluvan 16.10.2025 päivätyn Natura-arvioinnin lieventämistoimissa on tarkemmin kuvattu viheryhteystarvemääräyksen tarkoittamien toimenpiteiden toteuttamisvaihtoehtoja ja tavoitteita. Uuden voimajohtoalueen kohdalla voimajohdon toteuttaja pystyy huomioimaan viheryhteystarpeen jo voimajohdon suunnitteluvaiheessa. Muun muassa Fingridillä on kehitteillä erityinen viherkäytäväkonsepti, jossa pystytään säilyttämään tai luomaan uuden voimajohtoalueen poikki kulkeva puustoinen viherkäytävä esim. käyttämällä kyseisessä kohdassa korkeampia voimajohtopylväitä ja/tai hyödyntämällä maaston korkeuseroja. Harjunpään aurinkovoimalan osayleiskaavan on tarkoitus edetä hyväksymismenettelyyn loka-marraskuussa 2025. Viheryhteystarvemerkinä ja uusille voimajohtoille osoitettu aluevaraus ovat tämän voimajohtohankkeen kannalta olennaisimmat kaavamääräykset.

Voimajohdon reittivaihtoehdot kaava-alueen ulkopuolella ovat Ulvilan alueelle sijoittuvilta osiltaan keskenään samanlaisia, mutta molemmille reiteille VE1 ja VE2 on esitetty alavaihtoehto, joka kiertää Kotiniemen alueen haja-asutuskeskittymän hieman kauempaa etelän puolelta. Tämän vaihtoehdon voisi katsoa olevan parempi alueen asukkaiden näkökulmasta.

Ulvilassa vireillä olleen toisen teollisen kokoluokan aurinkovoimalahankkeen, IBV Suomi Oy:n Kaasmarkun aurinkovoimalan osayleiskaavoitus on ainakin toistaiseksi keskeytynyt hanketoimijan vetäydyttyä hankkeesta.

Sähköaseman länsipuolella on luvitusvaiheessa NTRN Energy Park 04 Oy:n 125 MW akkuenergiavarastohanke. Ulvilan kaupunki on pyytänyt hankkeen sijoittamisen edellytyksistä lausuntoja viranomais tahojen lisäksi keskeisiltä sähköverkkotoimijoilta, jotta hankkeen ympäristövaikutukset pystytään huomioimaan riittävällä tavalla myös sähköaseman ja sähkönjakeluverkon kehittämisen kannalta. Tahkoluoto Offshore Oy on lausunut asiasta. Akkuenergiavarastohankkeen rakennuslupa-asia on tarkoitus ratkaista lupalautakunnan kokouksessa 29.10.2025.

Ulvilan kaupunki on pyrkinyt omalta osaltaan varmistamaan, ettei sähköasemaa ja voimajohtolinjoja ympäröivän maankäytön ratkaisut tarpeettomasti vaikeuta tai estä niiden kehittämistä.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Löfbacka Mikko
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa Varsinais-Suomen ELY-keskukselle yllä olevan lausunnon Tahkoluoto Offshore Oy:n Tahkoluoto-Ulvila 400+110 kV voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta VARELY/3096/2024
Päätös	Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.